

Fiche 4: Mededeling over richtsnoeren betreffende detachering van werknemers

Titel:

Mededeling van de Commissie - Richtsnoeren betreffende de detachering van werknemers met het oog op het verrichten van diensten

<i>Datum Raadsdocument:</i>	26 april 2006
<i>Nr Raadsdocument:</i>	8666/06
<i>Nr. Commissiedocument:</i>	COM(2006) 159
<i>Eerstverantwoordelijk ministerie:</i>	Sociale Zaken en Werkgelegenheid i.o.m. EZ, BZK, BZ, LNV, FIN, V&W, OCW, VWS en JUST

Behandelingstraject in Brussel: nog niet geagendeerd voor Raadsvergaderingen.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Naar aanleiding van een op 16 februari 2006 door het Europees Parlement aangenomen wetgevings-resolutie over het voorstel voor een richtlijn betreffende diensten op de interne markt (hierna: Dienstenrichtlijn), waarvoor de Commissie begin 2004 een voorstel indiende bij de Raad en het Europees Parlement, heeft de Commissie een gewijzigd voorstel ingediend waarin de artikelen 24 en 25 van het oorspronkelijke voorstel niet meer voorkomen. Genoemde artikelen bevatten specifieke bepalingen betreffende de detachering van werknemers (uit zowel lidstaten als derdelanden). Aangezien diensten van uitzendbureaus niet onder de werkingssfeer van de dienstenrichtlijn zullen vallen¹, mogen lidstaten zelf vereisten (o.a. vergunningsvereisten) blijven stellen aan buitenlandse uitzendbureaus. De Commissie heeft hierbij toegezegd richtsnoeren vast te stellen om het bestaande Gemeenschapsrecht inzake de in de artikelen 24 en 25 behandelde administratieve procedures te verduidelijken.

Het doel van deze mededeling is om lidstaten, ondernemingen en werknemers door middel van richtsnoeren duidelijkheid te bieden over hun rechten en plichten wanneer werknemers naar een andere lidstaat worden gedetacheerd. Aan de hand van jurisprudentie van het Hof van Justitie geeft de Commissie richtsnoeren ten aanzien van controlemaatregelen door de ontvangende lidstaat, samenwerking inzake informatie-uitwisseling en handhaving in geval van niet-naleving van verplichtingen op grond van richtlijn 96/71/EG (de Detacheringsrichtlijn).

Ontvangende lidstaten kunnen van de buitenlandse dienstverleners verlangen dat zij zich aan bepaalde controlemaatregelen onderwerpen. Deze maatregelen mogen echter geen ongerechtvaardigde en onevenredige beperkingen van het vrij verkeer van diensten inhouden. Zo is het niet toegestaan de eis te stellen om over een vertegenwoordiger op het grondgebied van de ontvangende lidstaat te beschikken en de verplichting om een vergunning aan te vragen of te registreren. Volgens de Commissie mogen ontvangende lidstaten van de dienstverlener wél verlangen dat er een verklaring met een melding gemaakt wordt van de detachering uiterlijk bij het begin van de werkzaamheden met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel. Aanbieders van diensten kunnen voorts door het gastland verplicht worden om documenten zoals een overzicht van gewerkte uren en documenten in verband met de veiligheid en gezondheid op het werk op de werkplek te hebben.

De landen van oorsprong zijn verplicht om loyaal samen te werken met de autoriteiten in de ontvangende landen. Deze laatste moeten alle informatie verkrijgen die zij nodig hebben voor controles en bestrijding van illegale activiteiten. Ten aanzien van samenwerking inzake informatie uitwisseling verzoekt de Commissie de lidstaten om de informatie over toe te passen arbeidsvoorwaarden gemakkelijker toegankelijk te maken. Voorts moeten verbindingsbureau's en toezichtsinstellingen in staat zijn hun taken daadwerkelijk te vervullen.

¹ Het politiek akkoord op 29 mei jl in de Raad voor Concurrentievermogen sluit de uitzendbranche uit van de reikwijdte van de richtlijn. De tweede lezing van het EP moet nog worden afgewacht, maar het is zeer waarschijnlijk dat de uitzendbranche is uitgezonderd.

Met betrekking tot de handhaving en controle op niet-naleving verzoekt de Commissie de lidstaten om zich ervan te vergewissen dat er een adequaat systeem van handhaving en controle aanwezig is. De Commissie zal met de lidstaten werken aan een verbetering van de grensoverschrijdende samenwerking tussen de arbeidsinspecties op onder de Detacheringsrichtlijn vallende gebieden.

Om de ontwikkeling van de situatie in de lidstaten ten aanzien van de tenuitvoerlegging van deze richtsnoeren te volgen en een objectieve evaluatie te kunnen maken op grond van de mededeling zal de Commissie onder meer een questionnaire toezenden aan de lidstaten en sociale partners, en binnen 12 maanden een evaluatierapport uitbrengen. De Commissie roept de lidstaten op hun nationale wetgeving door te lichten op conformiteit met de richtsnoeren.

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t. het betreft een mededeling.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t., betreft een mededeling.

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Strikt genomen niet van toepassing, het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel positief. De mededeling ziet op de naleving van richtlijn 96/71/EG in het kader van de interne markt. In dit kader geeft de Commissie nog eens aan waar, gezien de regelgeving en de jurisprudentie, de lidstaten zich aan dienen te houden bij grensoverschrijdende in- en uitlening van personeel. Deze verheldering past binnen het subsidiariteitsbeginsel.

Proportionaliteit: Strikt genomen niet van toepassing, het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel positief. Deze mededeling is een geschikt instrument om de reikwijdte van de bestaande regelgeving hernieuwd onder de aandacht van de lidstaten te brengen.

Consequenties voor de EU-begroting: geen.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: n.v.t.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): n.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: geen.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland is een voorstander van een volledige operationele interne markt voor diensten. Nederland verwelkomt dan ook de richtsnoeren van de Commissie op het gebied van de controle door het gastland. Nederland is geen voorstander van het instellen van een meldingsplicht voor personeel uit EU-lidstaten waarvoor wel vrij verkeer van werknemers geldt: de oude EU-15, Malta en Cyprus.

Daarnaast is Nederland voorstander van intensivering van de samenwerking tussen de landen van oorsprong en ontvangende lidstaten op het gebied van informatie-uitwisseling ter bestrijding van

illegale activiteiten en oneerlijke arbeidsvoorwaarden. Daartoe worden thans ook door Nederland (SZW) initiatieven ontwikkeld die nog dit jaar zullen moeten leiden tot afspraken met de meest betrokken lidstaten (Polen, Tsjechië, Hongarije, Slowakije, Duitsland, en Frankrijk) over de uitwisseling van gegevens met betrekking tot grensoverschrijdend verkeer van werknemers. Deze gegevensuitwisseling vindt echter zijn begrenzing in het nationale wettelijke stelsel. Nederland heeft immers een model waarin de Arbeidsinspectie (tevens zijnde het verbindingsbureau ex art. 4 Detacheringsrichtlijn) geen wettelijke handhavingstaak heeft met betrekking tot algemeen verbindend verklaarde (AVV) CAO-bepalingen en het wettelijk minimumloon. Het zijn de CAO-partijen die deze controle op naleving voor hun rekening moeten nemen. Ten aanzien van dit punt wordt opgemerkt dat NL zijn model van handhaving niet zal wijzigen: controle op naleving van CAO-bepalingen en ge-
AVV'de CAO-bepalingen (waarvan die welke de harde kern van arbeidsvoorwaarden betreffen ook van toepassing zijn op buitenlandse werknemers die tijdelijk werkzaamheden verrichten in NL in het kader van grensoverschrijdende dienstverlening) blijft verantwoordelijkheid van de CAO-partijen zelf.

Met de nieuwe opzet van de Dienstenrichtlijn, en de daarmee gepaard gaande intrekking van de artikelen 24 en 25 van de richtlijn, valt uitzendarbeid niet langer onder de werking van die dienstenrichtlijn. Zonder nadere actie zou dit met zich kunnen brengen dat grensoverschrijdende uitzendarbeid aan meer beperkingen onderhevig zouden kunnen worden. De in voorliggende mededeling aangekondigde questionnaire en evaluatierapportage moeten als een compensatie worden beschouwd voor dit risico. Deze instrumenten kunnen worden gebruikt om het afschaffen van regels te realiseren die een belemmerende werking hebben op de vrijheid van vestiging van uitzendbureaus.

Ten aanzien van de toegankelijkheid van informatie is Nederland reeds bezig met het verbeteren van websites conform de suggestie van de Commissie:

- Engelstalige SZW-website wordt aangepast: Deze site zal worden voorzien van alle relevante informatie voor buitenlandse werknemers die op zoek zijn naar resp. werk hebben gevonden in Nederland. Op de site zal tevens aandacht worden besteed aan de arbeidsvoorwaarden van buitenlandse werknemers die in het kader van grensoverschrijdende dienstverlening tijdelijk werkzaamheden verrichten in Nederland (i.c. de Detacheringsrichtlijn en allerlei aanverwante zaken zoals , bijvoorbeeld de E101-verklaring.).

Sociale partners wordt de mogelijkheid geboden om Engelstalige teksten (onder andere AVV, de CAO bepalingen en hun relatie met de detacheringsrichtlijn) via de website toegankelijk te maken.